

XXIV. évfolyam | 2012/6

HONVÉD ALTISZTI

F O L Y Ó I R A T

*Boldog
Új Évet
Kívánunk!*

TARTALOM

V4-es találkozó – altiszti szemmel	2
Egy dolog állandó, a változás	3
Vezénylőzászlósi tanfolyam a NATO-iskolán	4
Egy lány, akinek felhőllata van	5
Amerikai vendégeket fogadtunk	5
Ejtőernyősök kiképzése a Magyar Honvédségben	6
A vezető mint tanácsadó	7
„Hitelesnek kell lennünk minden területen”	8
Egy háborús klasszikus – altiszteknek	10
Kitartás, bátorság, példamutatás	11
A flottillától a hadkiegészítésig	14
Az első karácsony hármásban	16
Gratulálunk!	17
Velünk még az ugrás is élménytelibb!	17
A tekintetek találkozásának ünnepe	18
„Várj ember szíve készen...”	19
Az ünnep fényei	19
„Amit elolvastunk, azt nem veheti el tőlünk senki!”	20
Versben mondom el!	21
Ünnepi készülődés	22
Kedves Anya és Apa!	23
Retro humor	23

V4-ES TALÁLKOZÓ – ALTISZTI SZEMMEL

Október 15–18. között rendezték meg a csehországi Komorní Hrádekben a V4-országok haderői emberierőforrás-gazdálkodási vezetőinek munkacsoport-találkozóját. A rendezvényen – mely immár a 36. volt a sorban – a HM humánpolitikai főosztályvezetője, Kovács Tamás felkérése alapján, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósaként jómagam is részt vettem. A delegáció tagja volt még Zsiga Tamás ezredes, a HVK Személyzeti Csoportfőnökség Központi Előmeneteli és Humánerőforrás Fejlesztési Osztály vezetője.

A találkozó rendhagyó, egyben történelmi jelentőségű volt. A V4-es munkacsoport történetében először tartott személyemben altiszt szakmai előadást a zászlósi – rangidős altiszti rendszerről, „Warrant Officer/Senior NCO systematization” címmel. Úgy érzem, hogy sikertült bizonyítanom: a magyar altiszti rendszer kialakult, az altiszti kar felkészült, szakmailag magasan képzett. A Magyar Honvédség nemzetközi szinten is élen jár az altiszti rendszer megújításában – ezt a későbbiekben a találkozó résztvevői is megerősítették.

Az adott téma egyébként is aktualitással bír NATO-szinten, mivel jelen állás szerint a tagországok sok esetben eltérően értelmezik és alkalmazzák a zászlósi–rangidős altiszti rendszereket. Előadásomban bemutattam a zászlósi (warrant officer) rendszer kialakulásának történetét. Kitértem a 2010. októberben kiadott NATO altiszti stratégiára (NATO NCO Strategy and Recommended Guidelines), majd bemutattam a zászlósi – rangidős altiszti rendszer jelenlegi helyzetét NATO-szinten, illetve a Magyar Honvédség viszonylatában. Végül tájékoztattam a munkacsoportot a Honvéd Vezérkar főnök 95/2011. sz. intézkedésében kiadott magyar altiszti előmeneteli rendszerről (NCO Professional Development).

A találkozó további programjai során betekintést nyertünk a cseh haderő személyügyi információs rendszerébe, melyről elmondható: korszerű és nagymértékben támogatja a személyügyi munka hatékonyságát. Információkat kaptunk a V4-haderők aktuális emberierőforrás-gazdálkodást érintő változásairól, így többek között a lengyel haderő altiszti struktúrájának átalakításáról, a szlovák hadsereg előmeneteli rendszerének módosításáról, a cseh haderő új jogállási törvényéről.

Összegezve elmondható, hogy a visegrádi országok zömében hasonló humánpolitikai, humánstratégiai, valamint személyügyi kihívásokkal, problémákkal állnak szemben. A találkozó lehetőséget adott arra, hogy a tagországok tapasztalataik átadásával segítsék a partner hadseregekben folyó szakmai munkát.

Kriston István főtörzszászlós

EGY DOLOG ÁLLANDÓ, A VÁLTOZÁS

Negyvenéves az amerikai haderő altiszti akadémiaja

Negyvenéves az amerikai haderő altiszti akadémiaja (United States Army Sergeant Major Academy – USASMA). Az utóbbi négy évtizedben egy dolog volt állandó az intézmény életében: a változás! Az iskola tananyagával folyamatosan „lekövette” az utóbbi évtizedek fegyveres konfliktusainak tapasztalatait, miközben maga is hatalmas változásokon ment keresztül az évtizedek alatt. Egy tábornok álmodta és valósította meg, eleinte alezredek és ezredek voltak a parancsnokai, és tiszték, altisztek, valamint nyugállományú katonák alkották az oktatói kart. Mára eljutott oda az akadémia, hogy mind a parancsnok, mind a teljes oktatói kara altiszt. Nyugállományú oktató is csak olyan szakember lehet, aki maga is elvégezte a USASMA-t. A közelmúlt egyik legnagyobb változása 2009-ben történt, amikor is az akadémia átvette az amerikai szárazföldi haderő vezérkari akadémiajának (War College) tananyagát azzal a nem titkolt szándékkal, hogy a rangidős altisztek képesek legyenek ugyanazt a nyelvet beszélni, mint közvetlen parancsnokaik (ezredek, tábornokok), akik szintén a War College-on végeztek. Ez a változás akkor természetesen érintette az összes altiszthallgatót (Student Sergeant Majort).

Nekem személy szerint egy olyan nagy léptékű változással kellett szembesülnöm, ami csak a nemzetközi tanulókat érintette. A mi évfolyamunk az első, melynek nemzetközi hallgatói nem vettek részt a Védelmi Nyelvi Intézet (DLI) 9 hetes nyelvi felkészítő kurzusán,

hanem helyben, a Nemzetközi Katonahallgatói Hivatal (International Military Student Office – IMSO) szervezésében vezették le a nyelvi előkészítő tanfolyamot. A tanfolyam leginkább az amerikai akadémiai írástan rejtelseibe próbált bevezetni minket, több-kevesebb sikerrel. Emellett nagy hangsúlyt helyezett a PowerPoint-prezentációk elkészítésére és előadására. Az IMSO megpróbálja a legtöbbet kihozni ebből a képzésből, ezért rangos tanárok, az Új-mexikói Egyetem professzorai oktatják a nemzetközi hallgatókat.

Egy másik hangsúlyos változás az ellátásban állt be. 2010 előtt a kiérkezett nemzetközi hallgatóknak maguknak kellett lakást, apartmant keresni, megkötni a bérleti szerződést a bérbeadóval, valamint a szolgáltatókkal. Ezután az amerikai hadsereg számlák ellenében fizette a költségeket. Ez úgy változott meg, hogy a haderő szerződést kötött egy közvetítő céggel, amely teljeskörűen átvállalja a szállással kapcsolatos ügyintézését. Ennek köszönhetően már kérésre napján berendezett apartman várt egy újonnan épült komplexumban.

Az altiszti tanfolyam (SMC) az alábbi nagy témakörök szerint épül fel: American military history (amerikai hadtörténet), leadership (vezetés), resource management (erőforrás-gazdálkodás), tactics (harcászat) és joint (összhaderőnem). E témaköröket 7 hetes szemeszterekben oktatják. Én a hadtörténelem szemeszterrel kezdtem. Gyakran ki sem látszom a könyvek közül, melyekből a kutatómunkát végzem a

Az akadémia épülettömbje

hamarosan leadandó két 10 oldalas esszémhez, valamint a bemutatandó három prezentációhoz. Természetesen a leadott esszékhez is kell egy-egy 15 perces prezentáció, és szóban is meg kell védeni a leírtakat. Emellett lesz még egy staff ride (tereptájékoztató) is, ahol egy csata helyszínén kell a harc egy kiragadott mozzanatát, időszakát bemutatni. Ha mindez nem jelentene elég elfoglaltságot, ott a normál tananyag, amely a függetlenségi háborútól egészen napjainkig öleli fel Amerika hadtörténelmét. Ebből lesz egy évközi és egy záróvizsga is.

Még egy változás, amely érinti az egész amerikai hadsereget: az áttérés a PT-ről a PRT-re, vagyis a testnevelésről a fizikai készenléti tréningre. Az utóbbi évtized folyamatos megterhelése bebizonyította, hogy nem elég a három fizikai mozgásnemre felkészítő és felmérő rendszer, mert az nem feltétlenül van szinkronban a műveleti területen várható fizikai igénybevétellel. Valójában a fizikai felkészítésben is meg kívánják honosítani a harcászati felkészülésben már használt „Train as you fight, fight as you train” (Úgy képezd ki erőidet, ahogy harcolni fognak, és úgy harcolj, ahogy a kiképzést kaptad) elvet.

Összegezve: láthatjuk, hogy az amerikai hadsereg és annak képzési rendszere is – a megszerzett tapasztalatok felhasználásával – folyamatosan változik. Ez a folyamat bizonyos területeken nálunk is megjelent már, de van, ahol még mindig évtizedes szabályzók irányítanak minket. Talán ideje lenne átvennünk a legkorszerűbb elveket és módszereket. Nem kell félni a változásoktól, ha általuk eredményesebbé tehetjük a működésünket.

Nagy László törzszászlós

A nyelvi felkészítést is érintették a változások

VEZÉNYLŐZÁSZLÓSI TANFOLYAM A NATO-ISKOLÁN

Szeptember 17–28. között rendezték a harmadik *vezénylőzászlósi tanfolyamot* (Command Senior Enlisted Leader – CSEL) tanfolyamot a németországi Oberammergauiban működő NATO-iskolán (NSO). A kurzus önmagában is érdekes, mivel a NATO-altsízképzés új tanfolyama egy alakulóban lévő fejlesztőprogram mérföldköve (melyről folyóiratunk 2011/2. számában „Új tiszthehelyettesi programok a NATO-iskolán” címmel már beszámoltam).

A tanfolyamon a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa is részt vett, több NATO-tagország (Kanada, Németország, Bulgária, Franciaország, Nagy-Britannia, Lengyelország és az Egyesült Államok) haderejének rangidős altsíztjeivel együtt. A vezénylőzászlósi tanfolyam – a többi altsíztí továbbképzéssel együtt – azt a képességbeli rést kívánja kitölteni, melyet a NATO közelmúltban létrehozott *altsíztí támogatócsatornája* feltárt. Ennek eredményeként a szövetség altsíztí karával szemben támasztott követelményeket nyilvánosságra is hozták, illetve azokat a NATO stratégiai parancsnokai 2010. október 13-án útmutató formájában hivatalosan is kiadták.

A vezénylőzászlósi tanfolyam a magasabb parancsnokok mellett szolgálatot teljesítő nemzeti és NATO-vezénylőzászlósok felkészítését tűzte ki célul. A tanfolyamra csak meghívás alapján lehet bejutni. A helyekről a jelentkezések alapján dönt a két stratégiai parancsnokság vezénylőzászlósa segítségével a tanfolyam igazgatója. A kurzuson a hallgatók tájékozódtak a NATO-műveletek aktuális helyzetéről, a szövetség szervezeti változásairól, az aktuális stratégiai kérdésekről, eljárásokról. Az első héten kiemelt szerepet kapott a vezénylőzászlósok kommunikációs felkészítése, melynek célja, hogy a résztvevők megfeleljenek a nemzetközi környezetben végzett szolgálatuknak. Ebbe beletartozott az is, hogy véletlenszerűen kiválasztott hallgatóknak kellett a többiek kérdéseire felelni egy olyan beállított

helyzetben, ahol nem nemzetük vezénylőzászlósaiként, hanem a szövetség rangidős altsíztjeiként álltak a hallgatóság előtt. A gyakorlat magas fokú felkészültséget igényelt a NATO-t és annak eljárásait illetően. E feladattípus végigkísérte az egész tanfolyamot, és bármikor sor kerülhetett a megméretetésre.

Szerepelt a tananyagban tájékoztató és feljegyzés készítése az előjárónak írásban, valamint szóban. Megvitatták a NATO altsíztí stratégiájának előnyeit, hátrányait, valamint annak alkalmazási területeit a tanfolyamon részt vevő hallgatók hadseregeiben és a NATO-parancsnokságokon belül. Mélyreható előadást hallhattak a résztvevők a protokoll- és rendezvényszervezői feladatokkal kapcsolatban, melyet gyakorlati feladat követett: hús-vér NATO-parancsnokokat kellett meggyőzni arról, miért és hogyan kell megszervezni például egy Ramp Ceremony-t műveleti területen, multikulturális és többnemzeti környezetben.

Ezt követően minden résztvevőt felkértek arra, hogy öt dián és maximum tíz percen mutassa be saját haderejének altsíztíképző és -fejlesztő rendszerét. Szerintem a magyar prezentáció sikerült a legjobban; nem azért állítom ezt, mert elfogult vagyok, hanem mert az összponosított tartalom célratoró és egyértelmű előadásban, a kiszabott keretek között jutott el mindenkihez. A magyar előadás anyagát egyébként többen is elkérték a szervezőktől. Nagyon érdekes előadást tartott a Command Team Concept-ről (*vezetőicsapat-koncepció*) CWO Guy Janssens, a kanadai légierő altsíztje, aki jelenleg a kanadai vezérkarfőnök-helyettes altsíztí tanácsadója. Náluk minden parancsnok mellett kell lennie egy altsíztínek a szakaszszinttől kezdve a vezérkarig. Összehasonlítva a mi rendszerünkkel, ott a magasabb parancsnokságokon, a helyettes parancsnokok mellett is rendszeresítettek ilyen altsíztí beosztásokat.

A tanfolyam résztvevői magas színvonalú előadást hallgathattak

meg a változás menedzseléséről, majd – gyakorlattal egybekötve, a parancsnokokkal való kommunikáció keretén belül – a tanácsadás, javaslatétel helyes módjairól. Az első hetet a NATO-iskola parancsnoka, Mark D. Baines amerikai szárazföldi ezredes és a vezénylőzászlós, Claude J. Schmitz luxemburgi szárazföldi főtörzszászlós által adott díszebéd zárta.

A második héten a teljes osztály csatlakozott a *NATO Senior Officers Policy* tanfolyamhoz (*rangidős tisztek részére rendezett, az irányelveket ismertető tanfolyam*), melyen kiemelt és nemzetközileg ismert szaktekinetelyek, valamint a szövetség magas rangú parancsnokai tájékoztatták a hallgatóságot a pillanatnyi és jövőbeni elgondolásokról, folyamatokról és irányelvekről. Ennek a hétnek a fő célja a gondolkodás és látásmód szélesítése, a szövetség stratégiai céljainak, törekvéseinek megértése volt.

Összességében elmondható: a tanfolyam résztvevői fejlesztették képességeiket és bővítették ismereteiket, melyek biztosan segítenek nekik jobb altsíztí, Command Senior Enlisted Leaderré válni. Hatékonyabban járulhatnak hozzá a szövetség célkitűzéseinek teljesítéséhez azzal, hogy korábbi tapasztalataikat, ismereteiket kiegészíthették a nemzetközi arénában szükséges hasznos képességekkel, tudással. Nem elhanyagolható tény az sem, hogy a tanfolyamon résztvevők szorosabb barátságokat kötöttek, ami a jövőben, a feladatok végrehajtása során kamatoztatható.

Jómagam végigkísértem a mi rangidős altsíztíünk tevékenységét a tanulás folyamatában, és meg vagyok győződve arról, hogy hasznos volt számára a kurzus. Azt pedig a tanfolyam szervezői állítják, hogy felkészültségével és hozzáállásával nagyon pozitív képet alakított ki a magyar altsíztíkről és katonákról.

Bogdán Tibor
törzszászlós

Katonanők a honvédségben

EGY LÁNY, AKINEK FELHŐILLATA VAN

Kevesen mondhatják el magukról, hogy azt csinálják, amit szeretnek, szívvel-lélekkel. Dallos Renáta főtörzsőrmester neve fogalom az ejtőernyősök kevesek által ismert világában. Ez az írás róla szól, egy olyan katonanőről, aki kiemelkedő munkájával, sokszor férfiakat is megszégyenítő munkabíráásával, helyállásával példaként szolgálhat sokaknak, akik a katonai ejtőernyősök verejtékes, gyötrelmekkel, kihívásokkal és kivételes élményekkel tarkított világába szeretnének egyszer majd tartozni.

1998-ban lett katona. Baleseti helyszínelő szeretett volna lenni, ám a dolgok máshogy alakultak, így lett a Magyar Honvédség szerződéses őrzetője. Akkori döntését a mai napig nem bánja, hisz annyi kihívást, sikert és izgalmat, amit az ejtőernyőzés ad, kevés szakma képes biztosítani. Pályafutását a 88. Gyorsreagálású Zászlóaljnál kezdte mint gépkocsivezető-lövész. 2000-ben a sikeres ejtőernyős-orvosi vizsgálatot és az azt követő kiképzést már mint az 1. ejtőernyős lövészszázad katonája fejezte be. 2004–2005-ben Kabulban szolgált több mint 10 hónapot. Angolul középfokon, törökül társalgási szinten beszél.

Jelenleg a Magyar Honvédség 86. Szolnok Helikopter Bázis Speciális Ejtőernyős Kiképző Csoport (SEKICS) beosztott altisztje, se-

gédoktató, és rigger képzéssel rendelkezik. E sorok írásakor 511 ejtőernyős ugrást tart számon. 2006-ban, az Egyesült Államokban rigger tanfolyamot végzett, 98,6%-os eredményével iskolaelsőként. 2009-ben Csehországban MarS ejtőernyő-technikusi képzést szerzett, amit 2011-ben itthon egy Senior Rigger végzettséggel bővített. Sokáig e képzettség egyedüli birtokosa volt a Magyar Honvédségben. Idén megkapta az Aranykoszorús I. osztályú ejtőernyős tiszthelyettes minősítést.

De vajon ki is az a rigger? E szakma képviselője kizárólagos jogosultsággal rendelkezik az ejtőernyők javításának és üzemképességének megállapítása, illetve a tartalékernyő hajtogatása terén. Magas fokú precizitást, végtelen türelmet és aprólékosságot követel a feladat, a

Dallos Renáta főtörzsőrmester (még törzsőrmesteri váll-lappal)

hibázás lehetőségének teljes kizárásával, hiszen emberéletek múlnak minden egyes mozdulaton. Nem véletlenül mondta róla egy kollégája, hogy úgy bánik az ejtőernyővel, mintha a saját gyermeke lenne.

Kezdetben 80-90 katona között, egyedüli nőként nem volt könnyű beilleszkednie, elfogadtatnia önmagát, de ahogyan nevetve jegyzi meg, „fiúsodik az ember”. Nem látszik rajta. Velem szemben egy csinos, ízig-vérig nő ül, aki azt vallja, ha egyenruhát húz, már katona.

Legszebb élményeiről kérdezem. Ejtőernyősként 2009-ben MC-4-es légcéllás ernyővel átrepülte a Balatont, augusztus 20-án az elmúlt két évben ő „hozta” a magyar zászlót a szolnoki Tisza-partra, és civilként nemrégiben az Eiffel-torony tetején kérte meg párja a kezét.

Tigyi István Zsolt törzsszászlós, az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis vezénylőzászlósa

AMERIKAI VENDÉGEKET FOGADTUNK

November 14–15-én delegáció élén hivatalos látogatást tett Magyarországon John C. Harris dandártábornok, az Ohioi Nemzeti Gárda parancsnokának szárazföldi helyettese. Az amerikai katonaküldöttség tagja volt Roger M. Jones főtörzsszászlós, a szervezet vezénylőzászlósa is. A program Szolnokon kezdődött, ahol a közös magyar–amerikai OMLT-feladat eddigi tapasztalatait és a továbblépés feladatait tekintették át, illetve pontosították a felek, majd a delegáció részt vett az OMLT 9. váltásának kibocsátóünnepségén. Másnap az ohioi delegáció az MH ÖHP ve-

Jones főtörzsszászlós az MH Altiszti Akadémián

zetésével találkozott, mely során betekintést kaptak a parancsnokság életébe. Jones főtörzsszászlós Kriston István főtörzsszászlós kíséretében látogatást tett az MH

Altiszti Akadémián. Az amerikai vezénylőzászlóssal készült interjú az Honvéd Altiszti Folyóirat következő számában közöljük.

M.A.

EJTŐERNYŐSÖK KIKÉPZÉSE A MAGYAR HONVÉDSÉGBEN

Akiben megvan a bátorság arra, hogy kiugorjon egy működő repülőgépből, annak meglesz a kellő bátorsága arra is, hogy harcoljon, ha kell. Ezt az általános igazságot a kiképzők már az ejtőernyős-kiképzés első órájától folyamatosan tudatosítják az állományban. Soha ne felejtjük el, hogy az ejtőernyőzés nagyon komoly hivatás és elkötelezettség. Ha hibázol, akkor nagyon komoly árat kell fizetned a hibáért, ez akár az életed is lehet!

Napjainkban a központi ejtőernyős-kiképzést az erre a célra létrehozott Speciális Ejtőernyős Kiképző Csoport (SEKICS) végzi az MH 86. Szolnok Helikopter Bázis alárendeltségében. A magyar katonák ejtőernyős karrierjüket ejtőernyős alapkiképzésen alapozhatják meg, melyet elméleti és földi szereken történő felkészítéssel kezdenek. Az elméleti órákon a katona megismerkedik az ejtőernyők és a hozzájuk tartozó felszerelések paramétereivel, az ejtőernyős ugrás lehetséges vészhelyzeteivel és ezek elhárításának módjaival, valamint az alapszintű meteorológiai ismeretekkel. Földi szereken gyakorolja a megfelelő gépelhagyási testtartást, a helyes földet érést, az ejtőernyők irányítását, illetve nagy hangsúlyt fektetnek a kiképzők az ejtőernyők szabályos behajtásának gyakorlására. Az elméleti oktatás írásbeli, szóbeli és gyakorlati vizsgával zárul. Aki sikeres vizsgát tesz, az kezd a valós ejtőernyős ugrások végrehajtását.

Az ugrások kezdetben 800 méterről történnek bekötött rendszerben, azért, hogy a tapasztalatlan ejtőernyős-katonának legyen ideje egy esetlegesen felmerülő vészhelyzetet megoldani vagy elhárítani a levegőben. Később, csökkentve a magasságon, 600, majd 400 méterről hajtja végre ugrásait. Miután különböző magasságokból végrehajtotta ugrásait az alapképzős katona, elkezd a teljes katonai felszereléssel való ugrásokat újból nagyobb magasságból. Ezek sikeres végrehajtását követően következnek az éjszakai ugrások. Az alapkiképzést osztály-

Felkészülés a feladat-végrehajtásra

ba soroló ejtőernyős ugrások zárják le. Ezek után az ejtőernyős-katona büszkén viselheti gyakorlóruházatán harmadosztályú ejtőernyős-fokozatát.

Az alapkiképzés után az ejtőernyős-katonák kiképzési ugrásokkal tartják fenn felkészültségüket és fejlesztik tovább tudásukat. Ez azért is fontos, mert időről időre meg kell védeni osztályos fokozatukat, illetve akár magasabb osztályos fokozat elérésére is lehetőség nyílik. A magasabb ejtőernyős-fokozatok első pillére, hogy a katona sikeresen elvégezze a szabadeső-tanfolyamot. Természetesen e kurzus is elméleti oktatással kezdődik; a résztvevő a gyakorlatra csak a sikeres elméleti vizsgák után térhet rá. A képzés folyamán az ugrásokat 1000–4000 méter közötti magasságból hajtják végre. Kezdetben minden kiképzés alatt álló katonát külön oktató kísér a szabadesés alatt. A szabadeső-tanfolyam elvégzése kötelező a másodosztályú ejtőernyős-fokozat megszerzéséhez.

Az első osztályú aranykoszorús ejtőernyős-fokozat a legmagasabb. Ezt a fokozatot az kaphatja meg, aki háromszor megvédi első osztályú fokozatát. Az aranykoszorús fokozatot csak a légcéllás képzést sikeresen elvégző katona érheti el. A légcéllás képzés elméleti időszakát nagyon szigorú vizsga zárja le.

Azoknak a katonáknak, akik egy évnél régebben hajtottak végre ejtőernyős ugrást, úgynevezett formába

hozó képzésen kell részt venniük. Elméleti és gyakorlati keretek között felfrissítik az ejtőernyős-ismereteiket. Amennyiben a záróvizsgát sikeresen teljesítik, jogosan jelentkeznek újra ejtőernyős ugrás végrehajtására. A vizsga utáni első ugrás viszont csakis bekötött rendszerű lehet, függetlenül az ejtőernyős képzettségétől.

Ismeretfelújító vizsgát kell tennie minden ejtőernyős-katonának az adott év első ejtőernyős ugrása előtt.

A magyar katonák Szolnokon hajtják végre ejtőernyős ugrásaik jelentős részét, többségében helikopterből. A feladat-végrehajtások során más helyőrségben is lehetőségük van gyakorolni, és sokszor hajtanak végre merev szárnyú repülőeszközből kijuttatást. Kiképzőugrásokat a tervek szerint az év minden hónapjában hajthatnak végre, általában blokkosítva, harcászati mozzanattal összekötve. Nagyon fontos, hogy az ejtőernyős-katonák az ejtőernyős-kiképzés mellett kitűnő fizikai állóképességgel rendelkezzenek. Feladatukból adódóan az ellenség vonalai mögött szállító technikai eszközök általában nem használhatók, így gyalogosan kell a célterületet elérniük, a rendszerint nem könnyű felszerelésüket magukkal hordozva. Továbbá nagyon fontos a tájékozódás, tájolás kitűnő ismerete, amelyre a számukra ismeretlen, ellenséges területen nagyban támaszkodniuk kell.

Varga Sándor főtörzsőrmester

A VEZETŐ MINT TANÁCSADÓ

Az altiszt képességeinek fejlesztése elméletben és gyakorlatban

Azt, hogy eredményes legyen a fejlődést elősegítő tanácsadás, közös, megosztott erőfeszítéssel lehet elérni. A vezető segít a beosztottainak megtalálni erősségeiket és gyengeségeiket, valamint elkészíteni a tevékenység tervét. Az egyéni fejlesztési terv (EFT) kölcsönös megállapodáson alapszik. A vezető támogatja a katonáit vagy közalkalmazottjait a terv alkalmazásában, valamint a későbbiekben annak módosításában, javításában. A vezető saját alkalmazkodóképességével és egy megfelelő tanácsadói stílus felhasználásával képes megragadni a hatékony tanácsadó-személyiség/munka kulcspontjait:

Ezek a következők:

Ok: teljes részletességgel definiálni kell a tanácsadás okát. **Rugalmaság:** a tanácsadás stílusát a beosztott személyiségéhez és a kialakítandó kapcsolathoz kell igazítani. **Tisztelet:** minden beosztott egyedi, teljes személyiség, jól körülhatárolt értékrenddel, hittel és viselkedésmintákkal. **Kommunikáció:** nyitott kétoldalú kommunikáció kialakítása a cél; a tanácsadó a katonáknak nyelven beszél, értve ezalatt a nonverbális kommunikációt, gesztikulációt és testbeszédet is. A hatékony tanácsadó többet hallgat, mint beszél. **Támogatás:** a beosztottat bátorítani kell a feladat teljesítése, a problémája megoldása során.

A katonai vezetőknek rendelkezniük kell a hatékony tanácsadó tulajdonságaival. Ezek a következők: *a beosztottak tisztelete, önfegyelem és kulturális tudatosság, empátia és hitelesség.*

A technikának is fejlődnie kell, hogy személyről személyre eredményesebb legyen. Általánosan minden helyzetben fellelhetjük az *aktív hallgatást, a gyors válaszadást és a kérdezéstechnikát.*

Az aktív hallgatás segíti a beosztott üzenetének megértését. Ahhoz, hogy teljesen megértsük az üzenetet, a vezető hallgatja a beosztott mondanivalóját és figyelni a viselkedését.

Az aktív hallgatás kulcselemei:
Szemkontaktus: a folyamatos szemkontaktus jelzi az érdeklődésünket. Az alkalomszerű szünet normális és elfogadható, míg a túlzottan hosszú szünet, a papírgyűrögetés és -rendezés, az óra nézegetése az érdeklődés hiányát jelenti. **Testtartás:** a nyugalom és kényelem segít ellazítani a beosztottat. **Fejbolintás:** az alkalomszerű fejbolintás mutatja, hogy figyel a parancsnok, és ez bátorítja a beosztottat a folytatásra. **Arckifejezés:** maradjon az arckifejezés semleges és nyugodt, hogy érdeklődést mutasson. **Beszéd:** tartózkodjunk a sok beszédűtől és kerüljük a közbeszólást. Hagyjuk szabadon beszélni a beosztottat, amíg az alapvetően a tanácsadás tárgyánál marad.

A nonverbális jellegzetességek az alábbiak:

Unalom: dobolás az asztalon, firálás, a toll kattogtatása, a fej tenyérben történő feltámasztása. **Önbizalom:** egyenesen áll, fenntartja az állandó szemkontaktust. **Védekező magatartás:** teljesen hátraül a székben, áthatóan nézi a vezetőt, szarkasztikus megjegyzéseket tesz, és keresztbe teszi a kezét a mellkasa előtt. **Frusztrált:** dörzsöli a szemét, húzgálja a fülét, sűrűn lélegzik, tördeli a kezét, gyakran változtatja a teljes testhelyzetét. **Érdeklődés, barátságosság és nyitottság:** a székben ülve közelebb helyezkedik. **Aggodalom:** a szék szélén ül, a tenyere nyitva, a karjai nincsenek keresztelve.

A vezetőnek a beosztott viselkedésére reagálnia kell mind verbálisan, mind nonverbálisan; jelezze, hogy érti a beosztottat. A szóbeli reakció összefoglalásból, értelmezésből és a beosztott üzenetének tisztázásából, a nonverbális szemkontaktus fenntartásából és fejbolintásból áll.

Habár a „kérdés tudománya” nagyon fontos képesség, a tanácsadás közben óvatosan kell alkalmazni. A túl sok kérdés növeli az erőkülönbséget a vezető és a beosztott között, és a beosztottat a passzív

részvétel irányába orientálja. A jól feltett kérdés segít a mélyebb megértésben, biztat a jobb kifejtésre.

Ejtsünk néhány szót a tanácsadói hibákról. A túl sokat domináló beszéd, a szükségtelen vagy nem odaillő tanács, a nem őszinte hallgatás és a személyes szimpátia, antipátia, előítélet kimutatása zavarja a hatékony tanácsadást. A kompetens vezető kerüli a gyors ítéletalkotást, a szereptipizálást, nem veszi el az érzelmei feletti irányítást, konzultációs képességét rugalmasan alkalmazza, folyamatosan nyomon követi a beosztott előrehaladását.

Tanácsadó-képességünket a következő útmutatást követve fejleszünk. A probléma megoldásának érdekében tekintsük át a beosztott működését, határozzuk meg a szerepét az adott helyzetben. A beosztott közlésein, állításain túl szélesebb összefüggésrendszerre támaszkodva vonjunk le következtetéseket. Próbáljuk megérteni, hogy a beosztott mit mond és mit érez, és figyeljünk arra is, mindezt hogyan mondja. Mutassunk empátiát a problémák megbeszélése során. Legyünk fogadókészek a beosztott érzelmeire, anélkül, hogy felelősséget vállalnánk arra, hogy megvédjük a fájdalomtól. Bátorítsuk, hogy kezdeményezzen és beszéljen hangosan.

Kerüljük a „kihallgatást”. Amíg nem látjuk, hogy az adott helyzetben a tapasztalatunk igazán használ, addig ne adjunk tanácsot. Hallgassunk többet – beszéljünk kevesebbet. Maradjunk objektívek. Kerüljük a beosztott előítéletének megerősítését. Támogassuk, hogy a beosztottak segítsenek egymásnak. Legyünk tisztában vele, hogy mely információkat kell megtartanunk, és mi az, amit tovább kell jelentenünk. Tudjuk, hogy vannak határaink, amikor már csak harmadik, hivatalos személy vagy szervezet segíthet, ilyenkor kérjünk külső, szakszerű segítséget.

Bogya Sándor
törzsszászlós

„HITELESNEK KELL LENNÜNK MINDEN TERÜLETEN” A dandár vezénylőzászlósi rendszeréről

Cikkemben a Magyar Honvédség 5. Bocskai István Lövészdandáránál mint a szárazföldi haderőnem legnagyobb alakulatánál működő vezénylőzászlósi rendszert szeretném bemutatni. Az alárendeltségemben 6 zászlóalj szintű és 27 század szintű vezénylőzászlós (ebből három önálló századnál) teljesít jelenleg szolgálatot. Mivel a dandár három helyőrségben települ, (Debrecen – itt van a székhelyem –, Hajdúhadház, Hódmezővásárhely), így Hódmezővásárhelyen és Hajdúhadházon rangidős vezénylőzászlóst jelöltem ki, akik mint „helyőrség rangidős vezénylőzászlósok” támogatják a helyőrségparancsnok/bázisparancsnok és közvetve az én munkámat. Dandár vezénylőzászlósként közvetlenül a dandárparancsnoknak vagyok alárendelve, szolgálati előjáróm az MH ÖHP vezénylőzászlós és az MH vezénylőzászlós. A feladatszabás részemre ezen a két úton történik. A kapott feladatokat összegzem és meghatározom a teendőket a beosztott zászlóalj- és önálló század szintű vezénylőzászlósok részére. A jelentés útját és az információ áramlását a század szinttől kezdődően felfelé a mellékelt ábra mutatja be.

Minden hónap első és harmadik hétfőjén vezénylőzászlósi értekezletet vezetek le videokonferenciával Debrecen és Hódmezővásárhely helyőrségek között (a Hajdúhadházon települt alegységek vezénylőzászlósai ekkor Debrecenben vesznek részt az értekezleten). Az értekezletek állandó napirendi pontjai a következők: alegységszintű vezénylőzászlósok /rangidős altisztek jelentése az alegység elmúlt két hetének fontosabb kiképzési eseményeiről, a tapasztalatokról, valamint a következő két hét fontosabb kiképzési programjairól; az elmúlt időszakban lezajlott heti dandárszintű vezetői és koordinációs értekezleteken – a dandárparancsnok/parancsnokhelyettes és a törzsfőnök által – meghatározott fontosabb feladatok kiemelése; fel-

Vezénylőzászlósi értekezlet

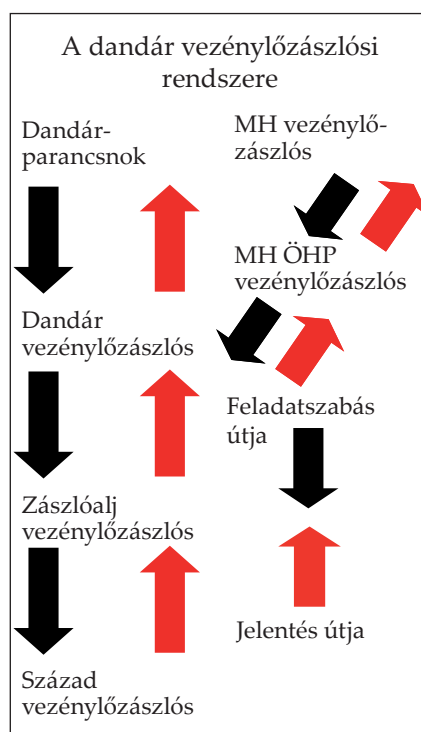
adatszabás részemről az előjárói feladatok függvényében és egyéb, a napirendet, a kiképzést érintő kérdésekben; a felmerült problémák összegzése, kérelmek, kérések megfogalmazása a dandárparancsnok felé.

Kiemelt feladataink a következők: az általános katonai kiképzés és a napirend koordinálása, felügyelete, a beosztott állomány járandóságai kiadásának figyelemmel kísérése, az altiszti támogató-csatorna működtetése, az altiszti fejlesztőfoglalkozások és állománygyűlések levezetése dandár- és

alegységszinten, a kiképzést vezető altisztek oktató-módszertani felkészítése, javaslatok megtétele beiskolázásra az alegység altiszti és legénységi állományára vonatkozóan. Továbbá a fizikai felkészítések koordinálása, felügyelete, a rajparancsnoki állomány szakmaiságának fenntartása és fokozása, a tapasztalatfeldolgozásban való részvétel, valamint a dandárszintű körletszemle levezetése az alegységek elhelyezési körleteiben.

A napi feladatok végrehajtásait is nagyban befolyásolja az előjáró és egyéb szervezetekkel való együttműködés rendje, színvonala. Dandár vezénylőzászlósként együttműködöm az MH vezénylőzászlósával és az MH ÖHP vezénylőzászlósokkal mint szakmai előjárókkal, más alakulatok vezénylőzászlósaival, az MH Altiszti Akadémia vezetőségével, tanulmányi osztályával. Mindezek mellett szoros munkakapcsolatban vagyok a dandár főnökségeivel, kiemelten a személyügyi és kiképzési főnökséggel, valamint a Humán Szolgáltató és Családtámogató Irodával. Amennyiben valamelyik missziós kontingens a dandár egyik alegységének bázisára épül, akkor kapcsolatban vagyok a missziós kontingens vezénylőzászlósával is.

A zászlóalj vezénylőzászlósok együttműködnek a különböző képzésekre vezényelt alparancsnokokkal, katonákkal, így folyamatosan informálódnak az oktatás színvona-

A szemlebizottság eligazítása

láról, a járandóságok kiadásáról és más egyéb fontos kérdésekről. Mint minden vezetőnek, nekem is vannak elvárásaim a dandárnál szolgáló beosztott vezénylőzászlósokkal szemben, amelyeket mindenkor és mindenhol megkövetelek tőlük. Ezek: a személyes példamutatás (alakítás, öltözet, megjelenés); a szabályzatok, szabályzók ismerete, azok oktatása; az előjárók ismerete (alegység-, dandár-, Magyar Honvédség-szinten); a folyamatos önképzés; a beosztottak minden oldalú ismerete (szakmaiságuk, képességeik, szociális helyzetük); a beosztottakkal való minden oldalú törődés, járandóságaik figyelemmel kísérése; a beosztottak rendszeres ellenőrzése, hiányosságaik javítása; a fizikai felkészültség kontrollálása, erősítése az alegység-szintű kiképzési foglalkozásokon való személyes jelenlét, azok koordinálása, felügyelete; napi kapcsolat fenntartása, rendszeres jelentés a magasabb szintű vezénylőzászlósokhoz; folyamatos tájékozódás a tanfolyamokról, az odavezé-

nyeltekről, valamint a vezényelték ösztönzése a pozitív vizsgaeredmények elérésére; folyamatos információáramoltatás a beosztottak felé és tőlük felfelé; az állomány figyelmének rendszeres felhívása a méltatlansági eljárások elkerülésére; az alegységhez kerülő újonc altiszti és legénységi állomány beilleszkedésének támogatása; a tudományos munkában való aktív részvétel (szakmai cikkek írása a Honvéd Altiszti Folyóiratba); a Hu-

Dandárszintű körletszemle

mán Szolgáltató és Családtámogató Iroda megismertetése a beosztott állománnyal; folyamatos tájékozódás a honvédelem ügyéről (folyóiratok, internet stb.); azonnali jelentés részemre rendkívüli esemény bekövetkezésekor; hibák, hiányosságok feltárása, intézkedés azok megszüntetésére; javaslatok megfogalmazása, alternatívák kidolgozása problémák esetén. Természetesen ezek az általános elvárásaim, amelyek mindenkinél kiegészülnek a saját alegységparancsnoka által megfogalmazott további követelményekkel.

Összességében úgy értékelem, hogy a dandárnál hatékony vezénylőzászlósi rendszert sikerült kiépíteni, összefogni, amely működése során a napi élet, a kiképzés széles spektrumán keresztül képes minden szinten a parancsnoki döntéshozatal előkészítését támogatni. Természetesen ehhez szükség volt dandáron belül a minden szintű előjárói támogatásra és a jól felkészült, zászlóalj- és századszintű rutinos, rangidős vezénylőzászlósok munkájára. Ma már elmondható, hogy minden egyes vezénylőzászlós képes a saját szintjén képviselni a beosztott altiszti és legénységi állomány érdekeit, valamint mindenki az adott szintű parancsnok által meghatározott célkitűzéseket és a szervezet érdekeit tartja szem előtt a feladatok végrehajtása során. Mindenki tudatosult, hogy a vezénylőzászlósi beosztás bizalmi beosztás. Hitelesnek kell lennünk minden területen, hiszen mint „altiszti vezetőkre” néznek ránk a beosztottak, így tőlünk várnak segítséget nap mint nap problémáik megoldásában.

Jövőbeni célunk, hogy tovább szilárdítsuk – elsősorban dandáron belül – a helyünket, szerepünket a különböző vezetési szinteken, személyes példamutatással vezessük a beosztott altiszti és legénységi állományt, tovább fokozzuk szakmai felkészültségüket, valamint Magyar Honvédség-szinten megerősítsük a vezénylőzászlósi kar egységes elfogadását.

*Papp András törzszászlós,
az MH 5. Bocskai István Lövészdandár
vezénylőzászlósa*

Könyvajánló

EGY HÁBORÚS KLASSZIKUS – ALTISZTEKNEK

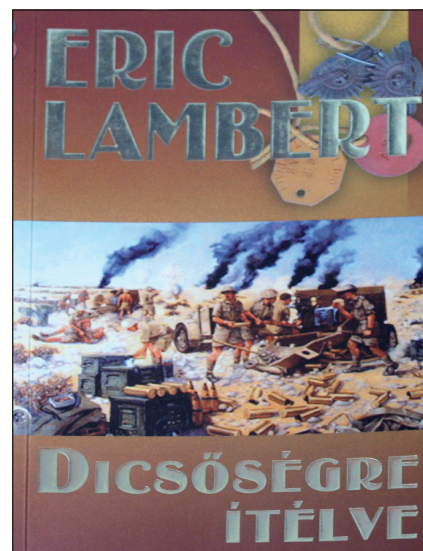
Eric Lambert Dicsőségre ítélve című könyvéről

A második világháború harmadik évében döntő összecsapás érett az afrikai hadszíntéren. A világ minden szegletéből érkezett sokféle nemzetiségű katona immár második éve küzdött a sivatag égető homokjában, az embernyúzó hőség, a rovarok, a betegségek és a hatalmas, kopár távolságok viszonyai között. Ide, Észak-Afrikába, hazájuktól távol sodorta a világháború vihara azokat az ausztrál katonákat is, akiket Eric Lambert regénye szereplőivé választott. Ausztrália viszonylag fiatal ország. Mint nemzet, valójában akkor ébredt tudatára, amikor az értelmetlen tömeges pusztulásban bővelkedő első világháború egyik legértelmetlenebb katonai kalandjában, a Gallipoli-félsziget elfoglalási kísérletében elveszítette első fiatal katonagenerációjának színe-virágát. Ez a trauma forrasztotta nemzetté az ausztrál népet, és ez a trauma – illetve az ahhoz kötődő hősiesség emléke – vonul végig Lambert regényén, a szereplők emlékezetében kitörölhetetlen vonatkozási pontként, de immár a második világháború gépesített sivatagi csatáinak helyszínein.

A katonák maguk, ezek az ausztrál önkéntesek, valójában átlagos kisvárosi emberek. Szívós telepesek és bevándorlók leszármazottai, akiket a demokratikus társadalom iránti elkötelezettség arra sarkallt, hogy átszeljék a fél világot, hogy részt vehessenek a szabad világ küzdelmében, a fasiszta világuralmi törekvések megakadályozásában. Hazájukat ekkor egy sokkal közvetlenebb katasztrófa, a japán militarista hódítás veszélyeztetete, ennek a nyomasztó terhe is a távolba szakadtak lelkére nehezedett. Mint ahogyan maga a regény alaphelyzete is: a pillanatnyilag döntetlenre álló sivatagi háború (ne felejtjük el, 1942-ben vagyunk, a fordulat még nem következett be), a harcdezt Afrika-Korps mint leküzdhetetlennek tűnő ellenség, a

tehetetlen és dilettáns brit hadvezetés, Egyiptom, a forrongó és kétszínű gyarmat, a mindenütt jelen lévő kémek és cselszövők, az egész sokszínű háborús forgatag elmét bomlasztó kavargása.

Lambert már tudta, amit mi is tudunk a történelmi tanulmányainkból. 1942-ben megfordult a sivatagi háború menete, és a szövetségesek szívós előnyomulása vette kezdetét. 1942 döntő év volt – Sztálin-grád, Midway és El-Alamein éve. A Churchillnek tulajdonított híres mondás szabad idézetével: a kezdet vége, amely egyben a vég kezdete. A győzelem kezdete. Lambert katonái – Christy, Doc, Rogers, Hajmeresztő John, Kirk ezredes és a többiek – ezt még nem tudták, nem tudhatták. Talán bennük, illetve a mintájukul szolgáló ausztrál expedíciós katonákban megvolt az a fajta angolszász csendes bizonyosság a győzelemben, ami mifelénk, a mi háborúinkban a nemzet fennmaradásáért oly sokszor élethalálharcot vívó magyar honvédekre soha nem volt igazán jellemző. Talán a veszteségek, a tapasztalatok és az összezokottság, valamint a már említett hősi örökség tudatalatti jelenléte segíthetett nekik. Nem tudhatjuk. Mindenesetre az író biztos kézzel vázolta fel a gyötrődő, kétségeken őrlődő kicsiny ausztrál csapat tagjait, még ha eposzinak szánt művét olykor mesészerű elemekkel is gazdagította, mint például a kémek megtévesztése céljából parancsra végzett kocsmázással és bordélylátogatásokkal tarkított eltávozás esetének leírásával. Lambertnél – aki maga is megjárta katonaként Észak-Afrikát, majd a háború kései szakaszában Új-Guineát is – a hadsereg a közösségre épül: a „harcos ötvenötösök” mindannyian az ausztrál Numerella kisvárosának és környékének lakói, de a szokásos szereposztást a háború megváltoztatta. Nem teljesen, hiszen bár a környék urainak családjából származók

természetesen nem közlegényként szolgálnak, de nem is ők a parancsnokok. Zászlóaljparancsnokok, Kirk ezredes civilben csak vasúti felügyelő, ezért békeidőben nem is remélhet vacsorameghívást az alatta beosztottként szolgálók gazdagabb családjaitól. Mégis, „...Numerellában minden hír, ami »Numerella szülőteréről« szólt, köztulajdonnak számított. Ha egy katonát kiténtettek, az egész város büszke volt; ha valaki elesett, egész Numerella gyászolt.”

Lambert tudta, amit már mi is tudunk – hogy a regény alapjául szolgáló megtévesztő akció El-Alameinnél sikerrel zárult. Tudta, hogy ezért számos életet fel kellett áldozni. Tudta, hogy ez keserű dicsőséggé vált, de azt is tudta, hogy ez által, a nemzet megpróbáltatásainak építőköveiből épült fel a mai modern Ausztrália. Ezért ábrázolta hőseit – olykor részletekbe menően, olykor csak elnagyoltan – egyszerű, átlagos, mindennapi embereknek. Olyanoknak, amilyenek mi is lehetnénk. Olyanoknak, amilyenek mi is vagyunk.

Ajánlom ezt a háborús klasszikust minden altiszt számára, hogy segítsen ráérezni arra: igazából a helyzet forgatagában hozott döntéseinktől függ, hogy milyen lesz a dicsőség, amelyre mi, katonák mindnyájan ítélgetve vagyunk.

Horváth Gábor dandártábornok, az MH Altishti Akadémia parancsnoka

KITARTÁS, BÁTORSÁG, PÉLDAMUTATÁS

Első Honvéd Altiszti Gálaest a Stefánián

Nem borovi fenyőfába, de jó magyar akácfaiba vágta a fejszét Kriston István főtörzsszászlós, amikor belefogott az „Első Honvéd Altiszti Gálaest” tervezésébe és megszervezésébe. Minden kezdet nehéz, tartja a mondás, azonban ez nem tántorította el a Magyar Honvédség vezénylőzászlósát. A HM Protokoll, Rekreációs és Kulturális Főigazgatósággal szoros együttműködéssel 2012. november 10-én este az I. Honvéd Altiszti Gálaestet sikeresen megtartották. Díszbeszédében dr. Benkő Tibor vezérezredes, a Honvéd Vezérkar főnöke hangsúlyozta, hogy az altiszti állomány a Magyar Honvédség fő tartóoszlopa, gerince volt a múltban, és a jelenben is az: „Az embert nem a rendfokozat és nem is a beosztás határozza meg, hanem az, amit embertársainak, katonatársainak nyújtani tud: a kitartás, a bátorság, a példamutatás”.

A gálaest célkitűzése szerint nem csupán szórakozásról, de magáról a kultúráról, emlékezésről, megemlékezésről és az altiszti állomány önkifejezéséről is szólt. A műsor az MH Altiszti Akadémia katonazenekarának fergeteges koncertjével kezdődött. Az akadémia 26 főből álló zenekara 2005-ben alakult; a gálaesten hazai és nemzetközi klasszikusok műveiből adtak elő feledhetetlen válogatást. Szinte az első perctől kezdve elbűvölték a közel 300 fős hallgatóságot. A repertoár egyik színpontja volt

az altiszti kar számára Márki Sándor törzsszászlós, szólamvezető (MH 86. Szolnok Helikopter Bázis) által komponált „Őrmester úr...” című induló. Majd a vendégek a *Lehet egy csillaggal több?* tehetségkutató döntőseinek előadását tekintették meg. A táncok, versek és zenés számok előadói szintén professzionális felkészültségről és kiemelkedő tehetségről tettek tanúbizonyságot.

A két főelőadás szünetében a vendégeknek lehetőségük volt a Zrínyi Kiadó könyvújdonságát megtekinteni. A rendezvényen részt vevő állomány nagy érdeklődéssel forgatta a Kovács Tibor–Földesi Ferenc szerzőpáros „Jutastól Szentendréig” című kiadványát, mely a magyar altisztképzés történetét dolgozza fel.

A tartalmas program következő részében lehetőség volt egy hadtörténelmi időutazásra. A Jánváry Zoltán képzőművész és Somogyi Győző Kossuth-díjas grafikus- és festőművész munkáiból összeállított képek és az azokat kiegészítő hadi tárgyak érzékletesen jelenítették meg hadtörténelmünk egyes korszakait.

A következőkben néhány gondolat a poszteren látható jelenetről. A Városliget szélén álló *Stefánia Palota* a 19. század végén neobarokk stílusban épült egykori úri kaszinó. Az eredetileg *Park Club* névre keresztelt

Az MH Altiszti Akadémia zenekara elbűvölte a hallgatóságot

épületet *Meinig Artúr* német származású, de szinte kizárólag Magyarországon tevékenykedő építész tervezte. Az ünnepélyes megnyitót 1895. május elsején tartották. Az épület eredetileg gőzfűtéses volt, és a korban még újdonságnak számító elektromos árammal működő lámpákkal világították be. A magánkézben levő palota 1947 óta a Magyar Honvédség (korábban Magyar Néphadsereg) tulajdonában van. 1952-től kezdve egészen az 1980-as évekig különböző színjátszó körök működtek benne. Közvetlenül mellette épült fel a Honvéd Kulturális Központ, amivel ma jogilag egy intézményt alkotnak Stefánia Palota és Honvéd Kulturális Központ néven.

Az I. Honvéd Altiszti Gálaest résztvevőinek egy csoportja a kezükben tartott gyertyák fényével és képzeletbeli melegségével kíván minden kedves olvasónak áldott, békés ünnepeket és boldog új évet.

M. A.

Domján László vezérőrnagy a katonai szervezetektől érkezett vendégekkel együtt érdeklődéssel tanulmányozta a *Jutastól Szentendréig* című kötetet

Horváth Gábor dandártábornok altisztek társaságában a kiállításon

Első Magyar Honvéd Altiszti Gálaest 2012. november 10.

Mesterségem címere: vezénylőzászlós

A FLOTTILLÁTÓL A HADKIEGÉSZÍTÉSIG

Az MH KIAK és a regionális hadkiegészítő parancsnokságok összeolvadásából létrejött új szervezet, az MH Hadkiegészítő és Központi Nyilvántartó Parancsnokság tevékenysége minden túlzás nélkül nevezhető sokrétűnek. A toborzástól kezdve a nyilvántartói feladatokon át az önkéntes tartalékosok rendszerbe állításáig feladatrendszere szerteágazó. A katonai szervezet vezénylőzászlósa Balog Sándor törzszászlós.

Balog Sándor törzszászlós

A Balog családban nem Sándor az első katonaviselt személy. Balog törzszászlós dédnagyapja és annak bátyja az I. világháborúban harcolt. A háborúból sajnos csak dédnagyapja tért haza; édesapja bátyja 1917. december 31-én az orosz fronton életét vesztette. Ők voltak az „első generációs katonák” a családban. A II. világháborúban a nagyapja és annak bátyja vett részt. A nagypapa tüzérként szolgált és Németországban esett amerikai hadifogságba. Egyike volt annak az 50 000 magyar katonának, akik francia fogságba kerültek. A fogságból egy társával megszökött és sikerült hazajutnia. A történethez hozzátartozik, hogy a francia hadifogság vetekedett az orosz Gulág keménységével, hiszen minden hetedik fogoly életét vesztette, és a Vöröskereszt is csak

hat hónap után tehetette be a lábát a táborokba. Ezen túlmenően több ezer foglyot „kényszertoboroztak” az idegenlégióba, akik ágyútolte-lékként végezték valahol a nagyvilágban. A nagyapja bátyja is „szerecsésen” hazatért. Ő megjárta a Don-kanyart, egyetlen lábujja sem maradt, de még a sarkai is lefagytak. Újra meg kellett tanulnia járni. Később soha nem beszélt arról, hogy mit élt át a háborúban. A harmadik generáció Sándor édesapja és annak testvére, akik sorozott bakák voltak; Sándor apja Kecskeméten szolgált, a testvére pedig a határőrségnél.

Balog törzszászlós a negyedik generáció; öt fiú a vérvonalból, négy sorozott és egy hivatásos állományú. Az egyik unokabátya tavaly vonult nyugállományba, ő helikopterpilóta volt Szolnokon. Sándor sorkatonaként kezdte, majd tovább-szolgált, szerződéses és végül hivatásos lett. Az, hogy lesz-e ötödik generáció, még a jövő titka. Lánya áll a legközelebb ehhez, ő ugyanis a Nemzeti Közszerződés Egyetemen diplomázott az idén, bár nem katonai szakon.

Tizenhét évesen vett részt sorozáson, ahol az egyik asztalnál a következő párbeszéd zajlott:

– Most pedig önként jelentkezik az MHSZ keretein belül ejtőernyős-tanfolyamra, itt írja alá!

– Tessék?

– Önként jelentkezik, itt írja alá!

– Hová?

– Mondom, itt írja alá!

Ő pedig aláírta. A Honvéd Folyami Flottillához vonult be 1992-ben, és itt is szolgált egészen 2000-ig. Az, hogy Sándor katona lesz, az itt, a

Egy 1992-es emlékfotó

sorkatonai idő alatt dőlt el. Maga a rendszer is marasztalni akarta, de a végleges döntést otthon, a feleségével együtt hozták meg, aki a mai napig a legnagyobb támogatója a pályája során. Már félidős sorkatonaként komoly beosztásba került, mert hajóparancsnokként szolgált a sorkatonai ideje második felét.

Jelenlegi munkája, a hadkiegészítés valamilyen úton-módon végigkísérte egész katonai pályafutását a kezdetektől egészen a jelenig. Amikor 17 évesen megjelent a sorozáson, a hadkiegészítők jóvoltából egy második körös, úgynevezett „rajparancsnoki toborzáson” is részt kellett vennie, ami akkor egy háromnapos esemény volt Debrecenben. A hadkiegészítésnek köszönheti azt is, hogy hajóparancsnok lett, mivel a tartalékos állománytáblában lévő elődei betöltötték a felső korhatárt, így a rendszernek biztosítania kellett a következő tartalékos hajóparancsnoki generációt. Harmadmagával együtt ő lett kijelölve erre az útra a rajparancsnoki vizsgák után. Itt következett be a fordulat, amikor beosztott katonából parancsnokká vált. Az aknászsnázadok párban dolgoznak, és az akkori parancsnokság a vizsgák eredményességétől tette függővé, hogy kiből lesz hajópárparancsnok. Sándort érte az a szerencse és a megtiszteltetés, hogy hármójuk közül a vezető legyen, amely tisztség nemcsak maga-

sabb beosztással, hanem magasabb rendfokozattal is járt; ekkor léptettek elő sorállományú őrmesterré. A felelős parancsnok már nemcsak saját hajójáért és annak legénységéért, hanem a hozzá beosztott másik naszádért, annak tevékenységéért és állományaért is felelt. Nem volt ez túl egyszerű feladat, mivel már nemcsak kapott és végrehajtott parancsokat, hanem maga is adott, ráadásul számon is kellett kérni azokat, történetesen azoktól, akikkel együtt húzott bakancsot. Már szerződéses tiszthelyettesként több alkalommal volt sorozó tiszthelyettes Borsod-Abaúj-Zemplén megyében. A Honvéd Folyami Flottilla megszűnését követően a Honvéd Vezérkar Haderőtervezési Csoportfőnökségére került, ahonnan 2003-ban áthelyezték a Személyügyi Csoportfőnökség Központi Toborzó Osztályára, majd innét a Fővárosi Hadkiegészítő Parancsnokág toborzóirodájába.

2004-ben került először közelebbi kapcsolatba a vezénylőzászlósi rendszerrel, akkor még mint kívülálló. A 2004-es vezénylőzászlósi konferencia megszervezésében segédkezett, és így meghívott vendégként tekinthetett bele a rendszer akkori életébe és működésébe. Már akkor úgy érezte, hogy szívesen dolgozna ezen a területen. Konkrétan 2005-ben vált a szándék, amikor megpályázta a Haditechnikai Ellátó Központ vezénylőzászlósi beosztását.

Sándor életéből sem maradhatott el a nemzetközi szerepvállalás; a balkáni hadszíntér jó ismerője, Okucani és Sarajevó barakkjai is ismerősen üdvözlőnek, ha arra járva megszomogtatná őket. Többnemzeti környezetben szerzett tapasztala-

1966-ban Okucaniban teljesített szolgálatot

itait mindig is igyekezett beépíteni itthoni munkavégzése során.

2006. január elseje óta egység-szintű vezénylőzászlós. Először az MH Haditechnikai Ellátó Központ, majd a jogutód szervezet, az MH Logisztika Ellátó Központ vezénylője lett. Innen került 2012 májusában jelenlegi beosztásába.

Véleménye szerint a kiegyensúlyozott vezénylőzászlós-parancsnok viszonyra igazából nincs általános recept. Hite szerint valaki akkor lehet és tud igazán jó vezénylő lenni, ha a beosztott állomány közülük valóként tekint rá, és elfogadják személyét, segítő jobbát. A parancsnoki állomány pedig szintén közülük valóként kell hogy kezelje a vezénylő személyét. Sándor értelmezése szerint, ha az altisztek alkotják a Magyar Honvédség gerincét, akkor a vezénylőzászlósi karnak kell lennie a gerincvelőnek, amely összekapcsolja a gerincet az aggyal, tehát mindkettő nélkülözhetetlen része.

Balog törzszászlós még nagyon sokáig, amíg az egészsége engedi, szeretne része lenni a honvédség állományának, ezen belül pedig egy konstruktív és elfogadott vezénylőzászlósi karnak.

A végén pedig következzen egy anekdota a magyar nyelv szépségéről. Sándor szerződéses törzsőrmesterként kikötőőrséget adott sorkatonákkal. Egy igazán álmos, meleg, vasárnapi őrésben eltöltött nap volt ez a Duna-parton. Az éppen pihenő váltással élvezték a lenyugvófélben lévő nap utolsó sugarait. Mellé szegődött az egyik honvéd, és a következőt kérdezte.

– Törzsőrmester úr, hallja, hogy hurrognak a bakurászok?

Balog törzsőrmester az első döbbenetet követően is csak tanácstalan tekintettel kérdezett vissza:

– Ne haragudjon, de én ezt nem értem.

További értetlen percek következtek, míg végül odafordult hozzá egy harmadik katona és azt mondta:

– Törzsőrmester úr, csak azt akarja mondani a Tibi, hogy hallja-e hogyan brekegnek a békák?

Ekkor jött rá, hogy meg kell tanulnia magyarul...

Berek Zsolt törzszászlós

JUTASTÓL SZENTENDRÉIG

**A ZRÍNYI KIADÓ
újdonsága a
Kovács Tibor
és Földesi Ferenc
szerzőpáros**

Jutastól Szentendrőig
című kötete, mely
a magyar altisztképzés
történetét dolgozza fel
a kezdetektől
napjainkig.
A reprezentatív
kiállítású könyvet
korabeli
dokumentumok,
egykori és mai fotók
illusztrálják.

MEGVÁSÁROLHATÓ

1087 Budapest,
Kerepesi út 29/B,
Győr Edina:
06-30-633-0619,
gyor@armedia.hu;
Bartha Cynthia:
06-30-633-0619,
cinti@armedia.hu,
Fax: 06-1-459-5382

Katonacsaládok a hadseregben

AZ ELSŐ KARÁCSONY HÁRMASBAN

Közeledik az év vége, az ünnepi készülődés lassan eléri a csúcspontját. Sokan, főként a gyerekek, izgalommal várják, hogy mit találnak a karácsonyfa alatt, mások még nagyobb várákózással tekintenek az új év elé. Az egész éves munka után kicsit megállunk, visszatekintünk a mögöttünk hagyott esztendőre, hogy aztán újult erővel összpontosítsunk az előttünk álló feladatokra.

Nincs ez másként Kámán Norbert László őrmesteréknél sem. Az altiszt Győr helyőrségben, az MH 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred állományában szolgál, az 1. osztály 2. ütegének 1. rajparancsnok-helyettese. Családjában többen is kapcsolatba kerültek a Magyar Honvédséggel, igaz, ma már ő az egyetlen aktív állományú katona.

De nézzük a familiát. Édesapja, Kámán László nyugállományú törzsszázalós Zalaegerszezen szolgált alakulata megszűnéséig. Utolsó beosztása a Magyar Honvédség Műszaki Kontingensénél volt Okucaniban. Az őrmester sógora, Krisztanovics György őrnagyként került nyugállományba. Édesapjának testvére, Kámán Bernadett polgári alkalmazott volt Lentiben, majd Zajdán – amíg meg nem szüntek itt az alakulatok. Az altiszt unokabátyja, Sidó Attila zászlósként egykoron Győrben szolgált, ahová korábbi helyőrségének (Keszthely) beárását követően került.

Szerteágazóak tehát a katonai gyökerek a családban. Nem vitás, hogy Kámán őrmester családi indítatásból lépett a katonai pályára, és vállalt Szombathelyen szerződéses szolgálatot. Mint elmondta, mindig is vonzotta a katonaelet! A kihívások a katona hétköznapjaiba változatosságot hoznak, és ez őt jó érzéssel tölti el. Azt sem titkolja – bár mint mondja, talán túlságosan patetikusan hangzik –, hogy mindig benne volt a szándék: tegyen valamit a hazájáért, és vallja, ha kell még az életét is feláldozná érte! Az édesapjára nagyon büszke, mert tőle kapta a katonai hivatás szeretetét.

Szombathelyen volt rajparancsnok, írnök, raktáros, de még sofőr is, sőt éveken át szolgálatvezetői teendőket is ellátott. Elmondása szerint a végsőkig kitarított ebben a helyőrségben. Hűségének elismeréseként – másokkal egyetemben – egy gravírozott, személyre szóló bajonettet kapott emlékül. Az alakulat felszámolását követően leszerelt. Ám „honvágya” támadt a katonai közösség iránt, és visszajött, újra beöltözött. Ahogy visszaemlékezik, az akkori évek rendesen megtépták családját életét. Mindannyian részei lehettek annak, amikor egy kariertörténet szép lassan, idő előtt véget ér. Az élet azonban kárpótolta, mind a katonai pályán, mind a magánéletben. A család nagy öröme 2011. december 31-én megszületett kisfiúk, Kámán Péter Hunor. Az altiszt és felesége, Mariann már nagyon várták gyermekük érkezését. Úgy gondolták, hogy mind a ketten készen állnak a szülői feladatokra. Peti fiuk pedig igazi szint hozott életükbe. Kimondhatatlan öröm számukra, hogy ezt a karácsonyt már kisfiukkal együtt ünnepezhetik meg. Közismert, hogy az altisztek fizetése sajnos nem túl magas, és a gyesen lévő feleség jövedelme is minimális, így gondosan kell megtervezniük, hogy mit szeretnének, és mi az, amit valóra is tudnak ebből váltani. Az altiszt mindenesetre azon van, hogy a vágy és a realitás minél inkább közelítsen egymáshoz. Csak a legfontosabb dolgokat

Katonai házi feladat Mariannak

Együtt a család

vásárolják meg az ünnepekre, és az igazat megvallva, ha kell, akkor szinte mindenről lemondanak gyermekük javára. Számukra ő a legfontosabb. A karácsonyi készülődés a Kámán családnál az idén speciális lesz, hiszen már hármásban várják az ünnepet. Kisfia szempontjából különösen emlékezetes lesz az ünnep, hiszen neki ez lesz az első karácsonya.

Kámán őrmester kevéske szabadidejében szeret a számítógépével foglalkozni, karbantartja, okosítja, fejleszti azt. Persze nem profiként, hanem hobbiszinten műveli a számítástechnikát. Ezenkívül szívesen hallgat zenét, barkácsolgat, és a konyhában is otthonosan érzi magát, párjának legnagyobb öröme.

A jövőre vonatkozóan Kámán őrmester elsősorban jó egészséget kíván magának, maguknak, hisz ez a legfontosabb. Családjuk nem bővelkedik anyagi javakban, a gazdasági válság náluk is érezteti hatását, de reményei szerint a pozitív életszemlélet átsegíti őket a nehézségeken. Szilárd elhatározása, hogy továbbra is helytáll altiszti beosztásában, így családját számára biztosítani tudja a megélhetést, tervezheti a jövőt. Bizakodó és nyitott az új kihívások iránt. Szeretne előrébb jutni a ranglétrán, és reméli, hogy ez nem csupán álom marad, hanem idővel meg fog valósulni.

Dr. Murinkó Attila mk. alezredes

GRATULÁLUNK!

Augusztus 18-án Ajkán megszületett (3300 g, 55 cm) Farkas Lili. A boldog apa Farkas Norbert sz. szakaszvezető (az MH Pápa Bázisrepülőtér logisztikai századának üzemanyagosa), édesanyja Schmidt Katalin. Gratulálunk az újszülött érkezéséhez!

VELÜNK MÉG AZ UGRÁS IS ÉLMÉNYTELIBB!

Varga Tamás zászlós (világbajnokság 2. helyezette, világupagyőztes, többszörös magyar bajnok) Kecskemét felett 4000 méteren látható, miután kiugrott egy 250 km/h sebességgel haladó An-26-os gép fedélzetéről.

HONVÉD ALTISZTI FOLYÓIRAT

Megjelenik évente hat alkalommal, minden páros hónapban

Kiadja a Honvéd Vezérkar
A kiadásért felel:
Dr. Orosz Zoltán altábornagy

Szerkesztőbizottság:

Elnök:
Kriston István főtörzszászlós, a Magyar Honvédség vezénylőzászlósa
Tagok:
Balog Sándor főtörzszászlós
Berek Zsolt törzszászlós
Bogya Sándor törzszászlós
Dr. Murinkó Attila mk. alezredes
Papp András törzszászlós
Sashalmi Zoltán törzszászlós
Tóth László főtörzszászlós

A folyóirat kiadásában és terjesztésében közreműködik
a Zrínyi Média – HM Kommunikációs Kft.
Felelős vezető:
Dr. Bozsonyi Károly ügyvezető
Kiadói főszerkesztő: Zsalakó István

Szerkesztőség:

Felelős szerkesztő: Kiss Zoltán
(06/30/343-4801)
Korrektor: Eszes Boldizsár
Szerkesztőségi titkár: Solti Gabriella
A szerkesztőség címe:
1087 Budapest, Kerepesi út. 29/B
Telefon: 272-02, 459-5355, fax: 459-5354
e-mail cím: altiszti@hm.gov.hu
kisszoltan@armedia.hu

A tördelés a Zrínyi Média grafikai stúdiójában készült.

Arculatterv: Szabó Bettina
Címlapterv, poszter: Dani Márton
Tervezőszerkesztő: Dancs Katalin
Nyomdai munkák: HM Térképészeti Közhazsnú Nonprofit Kft.
Felelős vezető:
Németh László ügyvezető igazgató

Ár nélküli, belső terjesztésű kiadvány

HU ISSN 1586-2917

A folyóirat teljes terjedelmében olvasható a www.honvedelem.hu portál digitális könyvtárában és a www.parbeszed.hm.gov.hu portálon

A Honvéd Altiszti Folyóirat tagja az Európai Katonai Sajtószövetségnek (EMPA)

A lapban megjelenő közlemények tartalma nem feltétlenül esik egybe a HM Honvéd Vezérkar adott kérdésben kialakított álláspontjával. Ettől függetlenül hely adunk a témában megjelenő más szakmai nézőpontoknak is, amennyiben azok a megoldás irányába hatnak.

A ZRÍNYI KIADÓ KÖNYVAJÁNLATA

Illustrated Military History of Hungary (Ford. Alan Campbell)	5000 Ft
Toperczer István: Afganisztán MÁS-KÉPP	3500 Ft
Turcsán Anna: Gyógyításra esküdtünk	4000 Ft
M. Szabó Miklós: A Zrínyi Miklós Katonai Akadémia története 1990–1996	2800 Ft
Kovács Tibor–Földesi Ferenc: Jutastól Szentendréig. Altiszt- és tiszthelyettesképzés a magyar haderőben	5000 Ft
B.Kalavszky Györgyi–S.Kecskeméthy Klára: A Ludovika	5000 Ft
Jüling Krisztián–Tóth Géza: Várak a magasból	4990 Ft
F. Crosby: Vadászrepülők	6980 Ft

HM Zrínyi Nonprofit Kft. 1087 Bp., Kerepesi út 29/B
A kiadóban kedvezménytel vásárolhat munkanapokon 8–15.30 óráig
Bartha Cinti mobil: 06-30 633-0619, tel.: 459-5319 Fax/Tel: 459-5383
E-mail: cinti@armedia.hu
Győr Edina mobil: 06-30 578-1048,
tel.: 459-5373 E-mail: gyoredina@armedia.hu

A TEKINTETEK TALÁLKOZÁSÁNAK ÜNNEPE

Az apró emberkét az édesanyja tisztába teszi, fölé hajol. Az édesanya és a gyermek tekintete találkoznak. A kicsi arca felragyog. Szünni nem akaró mosoly. Még nem tudja megfogalmazni és kimondani, de mélyen átéli: édesanyám rám tekintett.

Játszózó gyerek. Az édesanya gyönyörködik benne. A gyerek felnéz rá, tekintetük találkozik. Felkerekedik játékaik közül. Anyjához rohan. Átóleli édesanyját. Egy tekintet vonzása.

Ifjú pár, zsúfolt terem. A fiú hátul megáll, a lány már ott ül elől a teremben. A fiú kémlelő tekintete észreveszi a lányt. A két tekintet összevillan. Mindkettőt boldogsággal tölti el.

A gyermek ott áll haldokló szülője mellett. Utolsó látogatás. Újra meg újra felidézi a pillanatot. Már nem szólt hozzám, azt sem tudom, megismert-e, de még rám nézett.

Mennyire fontos, hogy „tekintetbe vegyenek”. Az ember abból él, ahogy embertársai reá tekintenek. Mennyire vágyódunk arra, hogy észrevegyenek, rám pillantsanak. Nem akarjuk elveszíteni a másik tekintetét. A ránk tekintés bátorít, erőt ad, növeli önértékelésünket, emberségtudatunkat. Emberszám-ba vetek. A tekintet olyan, mint valami életelixír. Tőle kitágul, felfénylik egész lényem.

Vannak emberek, akiknek mint ha semmit sem jelentene, hogy valaki rájuk néz vagy sem. Őket hidegen hagyja mások tekintete? Nem érdekli őket ki, hogy néz rájuk? Önteltek, önelégültek, elegek maguknak? De meddig? Ha majd a betegápoló nővér nem néz rájuk a betegágyon? Panaszosan mondják: Itt járt a nővér, és még csak rám se nézett! Rászorulunk egymás bátorító, emberszám-ba vevő tekintetére.

Karácsonykor a keresztény világ azt ünnepli, hogy Isten rátekinthet az emberre, tekintete találkozott az emberével. Az Örök Ige, Jézus Krisztus emberré lett, s benne Isten rámosolygott az emberre. Már az ószövetségi zsoltár vágyakozva így imádkozott: „Ragyogtasd rám arcodat, Uram”. S a próféta, amikor

boldog jövőt álmódott, így biztatta honfitársait: „Kelj fel, légy világosság, mert eljön világosságod, és az Úr dicsősége felragyog fölötted”. (Izajás 60, 1-3)

Azzal bátorítja népét, hogy ki-mondhatatlan fény tör fel felette, mégpedig Isten „dicsősége”, arcának roppant ragyogása. Isten tekintete felfénylik felette. A próféta akkor még (Kr. e. 6. sz.) nem mondja, nem is tudja, konkrétan miként fordítja népe felé Isten arcának roppant fényét, csak biztosan állítja a sötétség közepette, hogy Isten közeledik népéhez.

A karácsonyi események óta a keresztény ember hiszi, tudja, hogy az ígélet beteljesedett. Isten ragyogása Jézus Krisztusban érkezett hozzánk. Lukács evangélista betlehemi tudósításában ezért olyan domináns a fény: „A pásztorok éjnek idején őrizték nyájukat. Egyszerre ott áll előttük az Úr angyala és beragyogta őket az Úr dicsősége” (Lukács 2. 9-10.)

A gyermek Jézus felnőve, majd így áll az emberek elé. „Én vagyok a világ világossága”, azért jöttem a világra, hogy világosság legyek, hogy mindaz, aki hisz bennem, sötétségben ne maradjon (János 8,12; 12,46). Pál apostol pedig a következőket mondja: „Mert Isten, aki azt mondta: a sötétségből világosság ragyogjon fel, maga támasztott világosságot szívünkben, hogy felragyogjon

Isten dicsőségének ismerete Jézus Krisztus arcán” (2 Korintusi Levél 4.6).

Karácsony titka: Isten Jézus Krisztusban felragyogtatja arcát, felénk fordítja tekintetét. Olyan tekintettel néz ránk, amely elevenít, serkent. Karácsonykor egymásra figyelésünkben az ő tekintete elevenedik meg ma is.

„Kelj fel, légy világosság!” (Izajás 60,1). Karácsonyi otthonainkba sugározzuk tovább ennek a fénynek, ennek a bátorító tekintetnek a sugarát, hogy világosság gyűljön szerteink szívében. Adjunk tovább valamit annak a tekintetnek a melegéből, amellyel Isten tekintett ránk az első karácsonykor.

Karácsonyi otthonaink akkor lesznek a béke szigetei, ha nem önmagunkra figyelünk csupán, ha énközpontú hétköznapijaink helyett a másik kerül figyelmünk középpontjába, ha átrendeződik emberi természetünk gravitációja: énközpontúságom te-központúsággá változik.

Mindenfajta külső béke csak a tiszta szív jóságából fakadhat, ha őszinte szívvel tekintünk egymásra, ha tekintettel vagyunk egymásra, nem csak így karácsonykor.

Áldott Karácsonyt kívánok az Altiszti Folyóirat minden Kedves Olvasójának!

Bíró László
katolikus tábori püspök

„VÁRJ EMBER SZÍVE KÉSZEN...”

Laptopom sarkában december 2-át jelez az ablak, az esztendő legmeghittebb napjaihoz érkeztünk. Megkezdődött a keresztyén emberek számára a karácsonyt megelőző adventi időszak. Jézust várjuk, Jézus jövetelének ünnepére készülünk. Bármennyire is idilli a „szent Karácsony éj” a játékszerré szelődült betlehemi istállóban, a megszületett Isten Fia azért érkezett közénk, hogy a bűnben és félelemben élő elbukott embert megmentse, adósságait kifizesse, sebeit bekötözze. A rendezetlen, tékozló életeteket, kapcsolatokat jött rendbe hozni, szociális, generációs problémák között útmutatást adni. Teszi mindezt azért,

hogy másképp, jobban éljünk. Ez a karácsony titka s ajándéka. Isten Krisztusban megjelent szeretetében bizva éltek, haltak és küzdöttek ezer éven át ősapáink. Ez a szeretet ölel át ma is bennünket, akár akarjuk, akár nem. Nincs és nem is lehet más alternatívája a jövőre nézve az emberiségnek, csak az, ami ekképpen íratott meg az Evangéliumban: „Mert úgy szerette Isten e világot, hogy aki hiszen Őbenne, el ne vesszen, hanem örök élete legyen.” Ez a kulcsa az életnek, a halálnak, az örökkévalóságnak.

Azért imádkozom, hogy 2012 Karácsonyán katonatársaim közül bár csak minél többen megfejtenék ezt a

C
S
A
L
Á
D

titkot! Egyben kérem a mi Mennyei Atyánkat – legyenek otthon szereteteikkel, vagy szolgálatban/misszióban szereteteiktől távol –, munkálja ünnepüket az őszinte, megbocsátó, igaz szeretet és az öröm.

Protestáns tábori lelkészársaim nevében, a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasói számára, ezúton kívánok meghitt, békés és Istentől megáldott Karácsonyi Ünnepeket!

*Jákob János dandártábornok,
protestáns tábori püspök*

AZ ÜNNEP FÉNYEI

A zsidó-keresztény kultúrkörben élőknél és a hagyományok tisztelőinek és megtartóinak ünnepei közül számos az ősi, bibliai korból ered, és messzi idők üzenetét hordozza. Az eltelt évszázadok, évezredek során persze folyamatosan változtak a szokások. Így a hanukát, a „fény és szabadság” ünnepét is a különböző korokban más-más módon ünnepelték meg, és ezek a szokások jól kifejezték a történelmi kényszer és a túlélés, a fennmaradás fantasztikus erejét.

A hanuka, ugyanúgy ahogy a karácsony, őrzi a család, az összetartozás erejét és jellegét. Az égő gyertyákat az ablak közelébe helyezzük, fényük hadd világítson kifelé, hirdelve a csodát, de világít befelé is, amely megmelegíti az emberi szívet. Az apró gyertyák legfeljebb fél óráig égnek. Gyenge fényük nem képes bevilágítani még egy kis szobát sem. Mégis, évezredek történelmének visszfénye rajzoló-

dik ki bennük, s a pislákoló lángok meghitt otthonná tudják varázsolni a lakást, a szeretet fényeit képesek felébreszteni lelkünk mélyén. Ma már a magyarországi zsidóságnak sem kell elzárkózni, nyíltan megvallhatjuk hitünket, hagyományainkat. Ám ahhoz, hogy az apró lángokból újra hitet és boldog örömet meríthessünk, meg kell ismernünk

és magunkénak kell éreznünk azokat. Ha szívünk nyitott, a fények tükröződni fognak benne.

Kérjük a Mindenség Urát és Világ Alkotóját, hogy minél több otthonban lobbanjanak fel ebben az esztendőben is a szeretet, a megértés lángjai, és adjanak békés boldog ünnepet minden családnak.

Hag hanuka száméah! Kívánok örömteli fényünnepet!

Totha Péter Joel, vezető tábori rabbi

Szolga Gábor zászlós Pápa helyőrségben, az MH Pápa Bázisrepülőtér állományában teljesít katonai szolgálatot. A logisztikai század vezénylőzászlósaként a napi feladatok mellett egyik nagy kedvtelésének, az olvasásnak szenteli szabadidejének egy részét. Lelkesedése és a kultúrához való kötődése abban is megnyilvánul, hogy a Honvéd Altiszti Folyóirat rejtvényfeladványainak első beküldői között van. Mint kiderült, érdeklődése a könyvek iránt régóta tart, és napjainkra már több mint hobbi, életének fontos részévé vált. A vezénylőzászlós úgy gondolja, hogy nem csupán a könyv forgatása, böngészése jelent örömet, de annak „saját polcon való tudása” fokozza az elégedettséget. Korlátozott lehetőségei miatt „trófeáinak” száma ugyan még nem túl nagy, ám a kínálat színvonalas olvasóról árulkodik. Ez idáig közel 300 darab könyvet gyűjtött, vásárolt vagy a Honvéd Altiszti Folyóirat rejtvényeinek megfejtése révén nyert. Reméli, hogy a közelgő ünnepek alatt több ideje jut kedvenc kiadványai lapozgatására.

– Zászlós úr, hogyan alakult ki az irodalom, a könyvek világa iránti szenvedélyed?

– Gyermekkoromban, finoman szólva eleven gyerek voltam. Különböző „gaztetteim” miatt az esti tévénezést rendszerint ki kellett hagynom. Édesapám szeretett olvasni, és sok remek könyv volt a bir-

„AMIT ELOLVASTUNK, AZT NEM VEHETI EL TŐLÜNK SENKI!”

tokában. Így például az akkoriban esténként játszott Derrick felügyelő akcióit én könyvben kísértem nyomom. Viszonylag korán olvastam Hemingway *Akiért a harang szól* és Irwin Shaw *Oroszlánkölykök* című könyvét. Ezek a művek aztán meghatározták azt az irányt, amit ma is kedvelek.

– Hivatásos katonaként hogyan és mikor tudsz időt szakítani az olvasásra?

– Csakis otthon, este, lefekvés előtt és utazás közben. Bárhova is megyek, van nálam mindig egy könyv, hogy amint van egy kis időm, tudjak olvasni.

– Van-e olyan kötet a gyűjteményedben, amelyik talán a legtöbbet jelenti számodra?

– Igen, van ilyen több is. Az egyik volt alakulatom, a 87. Bakkonyi Harcihelikopter Ezred emlékére írt könyv, vagy a második világháború kitörésének 50. évfordulójára kiadott kötet, aminek előszavát Montgomery, Rommel és Eisenhower leszármazottai írták; és természetesen Tolkienről *A Gyűrűk ura*.

– Melyik lenne az a mű, amelyiket – még ha nincs is esetleg a gyűjteményedben – akár a könyvek könyvének neveznél?

– Címet nem tudok mondani, de egy olyan összefoglalás, ami a Magyar Királyi Honvédség fegyverzetét, felszerelését, ruházatát, alakulatait, csatáit, történetét összefoglalná, biztos hogy előkelő helyre kerülne.

– Melyik a kedvenc könyved és miért?

– Irwin Shaw *Oroszlánkölykök* és Leon Uris *Csatakiáltás* (Meghalsz tengerész) című munkája. Élvezetes a cselekmény, könnyen olvasha-

tó a szöveg, és természetesen mert a második világháború a témája mindkettőnek.

– Milyen műveket szeretnél gyűjteményedben tudni mintegy kiemelt könyvekként?

– Nincs ilyen konkrét listám. Szeretem a sorozatokat egyben látni. Most a Zrínyi Kiadó Csapathagyományok sorozatának darabjait szeretném megszerezni. Dolgozom rajta, hogy sikerüljön.

– A különböző médiatermékek elektronikus formában szinte minimális költséggel megszereshetők az interneten. Zászlós úr, hogyan látod a nyomtatott és elektronikus kiadványok helyzetét, szerepét napjainkban? Melyik az, amelyik inkább közel áll hozzád?

– Nagyon hasznos dolgok a világhálón elérhető tartalmak, de nekem a nyomtatott kiadványok jobban tetszenek. Az új könyv illatát nem helyettesítik az e-könyvek. Az elektronikusan kiadott könyvek praktikusabbak, könnyen elérnek telefonjainkon és e-olvasóinkon. Hazudnék, ha azt mondanám, nem olvasnék ilyet. Egy Rejtő-regény található is a telefonomon, amit néha szoktam olvasgatni.

– Olvasással kapcsolatban van-e javaslatod, tipped, amit szívesen megosztanál altisztársaidal?

– Olvasni jó! Bármit olvasunk, attól gazdagabbak leszünk. Lehet az regény, vers, vicc, tudományos, történelmi vagy utazásokról szóló könyv, netán mese. Kiszakít a hétköznapokból, mosolyt csal az arcunkra. Édesapám szokta mondani: „amit elolvastunk, azt nem veheti el tőlünk senki”. A gyerekeimet is erre próbálom tanítani.

Dr. Murinkó Attila mk. alezredes

Honvéd Altiszti Folyóirat
www.honvedelem.hu
www.parbeszed.hm.gov.hu

VERSBEN MONDOM EL!

Az írás egyfajta lehetőséget nyújt arra, hogy kifejezzük érzelmeinket, gondolatainkat, és azokat a szélesebb nyilvánosság előtt is felvállaljuk. Máté Balázs őrmester, a győri 12. Arrabona Légvédelmi Rakétaezred altisztje verseket ír.

Balázs édesapja halálát követően kezdett el írni. Az elsődleges cél a gyász feldolgozása volt, majd idővel rájött arra, hogy a verssel ki tudja fejezni mindennapi életének örömeit és bánatát. Közel tíz éve, 2003 óta ír verseket, melyeket az egyik közkedvelt közösségi portálon, a Facebookon szokott publikálni. Balázs úgy érzi, hogy a versírás számára egyfajta megnyugvást jelent, kitörést a hétköznapi szürkeségből; lehetőséget arra, hogy visszatűrözze, megjelenítse emlékeit, pillan-

natnyi érzelmeit. Verseinek döntően a megélt valóság az alapja.

A család és a barátok örömmel fogadták Máté őrmester munkáit; zömmel ők voltak az elkészült művek műzsái és első ítései is. Az alkotást és az alkotót is egyfajta tisztelet övezi, hiszen ő valami olyat tud, amit más nem. Máté Balázs felvállalja, hogy verseket ír. Bár nem vallja költőnek magát, maga az alkotás folyamata ugyanúgy zajlik nála is, mint a neves költők esetében: a mindennapi élethez kötődő gondolatok, a vágyak, a bánat és az öröm, és természetesen a szerelem szolgáltatja a témát, az inspirációt, melyből azután vers születik. Balázs szerint az irodalom szeretete, az alkotás vágya sokakban megvan, akár katonákban is, bár ezt sokan nem vallják be.

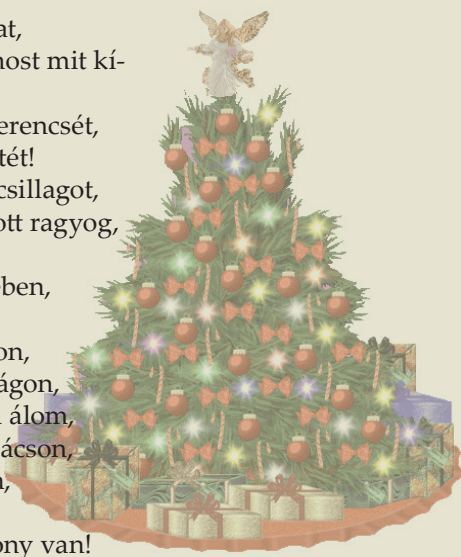
Máté Balázs őrmester a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak ajánlja aktuális versét.

*Gulyás Attila sz. őrmester
(MH 12. Arrabona
Légvédelmi Rakétaezred)*

Máté Balázs őrmester:

Karácsony

Mikor a fehér takaró befedi a tájat,
az ember elgondolkodik, hogy most mit kívánhat,
egészséget–boldogságot–erőt–szerencsét,
őszinte mosolygós békés szentestét!
van aki elvesztette a karácsonyi csillagot,
de ha felnézel az égre, ő bizony ott ragyog,
de ha mégsem találod az égen,
keresd szeretteid-barátaid szemében,
eljött ez a nap, itt a karácsony,
a kályha melege áttáncol a lakáson,
boldogság ragyog minden fenyőágon,
köszönöm Istenem, hogy ez nem álom,
áldás és békesség nyugszik a kalácson,
boldog gyerekek szerte a világon,
a szeretet örök és múlhatatlan,
a lelkemben mindennap Karácsony van!

*Juhász Gyula:
Karácsonyi köszöntés*

A Makón pihenő katonáknak

Betlehemi csillag
Szelíd fénye mellett
Ma az égen és a földön
Angyalok lebegnek
Isten hírvivői
Könnyezve dalolnak
Békességet, boldogságot
Földi vándoroknak.
Harcos katonák is
Fölnéznek az égre
S rágondolnak álmodozva
A testvériségre.
Bujdosó raboknak
Idegen párnákon
Kedveseik szelíd arcát
Ringatja az álom.
Fáradt katonák ti,
PihenjeteK szépen
Karácsonyfák lángja körül
A mi szent esténken.
Gondolatok hittel
Zsolozsmát dalolva
Eljövendő boldogságos
Szent karácsonyokra!
Csukaszürke köntös
Kopott, tépett szárnya
Meváltó nagy békességet
Hoz most a világra.
Győzelmes örömmé
Válik majd a bánat,
Lesz még otthon víg karácsony
Magyar katonáknak!

1916

*József Attila:
Karácsony*

Legalább húsz fok hideg van,
szelek és emberek énekelnek,
a lombok meghaltak, de született
egy ember,
meleg magvető hitünkről
komolyan gondolkodnak a földek,
az uccák biztos szerelemmel
siető szíveket vezetnek,
csak a szomorú szeretet latolgatja,
hogy jó most, ahol nem vágtak
ablakot,
fa nélkül is befűl az emberektől
de hová teszik majd a muskátlikat?
Fölöttünk csengőn, tisztán énekel
az ég
s az újszülött rügyező ágakkal
lángot rak a fázó homlokok mögé.

MEGJELENT A
ZRÍNYI KIADÓ
LEGÚJABB
KIADVÁNYAI!

DR. TOPERCZER ISTVÁN
AFGANISZTÁN
MÁS-KÉPP

Terjedelem: 176 oldal
Méret: 280x210 mm
ISBN: 978-963-327-572-6
keménytáblás, színes

Afganisztán... mostanában csak „The Stan”... miként amerikai katonák becézik... Nagy Sándor és Dzsingisz Kán hadai tiporták földjét... Mogul, angol és orosz birodalmak igyekeztek megtörni erejét... Múzsáhidok, „Isten harcosai” állták... Tálibok, a „lelkes diákok” állják útját nyugati és keleti seregeknek... 2001. szeptember 11. az ikertornyok halála Nyugaton... megpecsételt sorsú al-Kaida Keleten... modern hadigépezet szórta bombáit és szaggatta szét Tora Bora barlangjainak rejtekét... ma már az ISAF nemzetközi egyelege küzd a „Birodalmak temetőjének” nyugodt létéért... Mégsem ismerjük igazából a Hindukus hegyormain lovaglót, a Selyemút szálaival beszótt országot... szépsége és varázsa nem láthatatlan ellenfél... lépkedjünk magyar katonáink nyomdokain... lássunk túl a szögesdrótón... tájak, kultúrák, emberek és életek elmesélve másképpen... Afganisztán... Más... Képen...

A kiadvány megvásárolható a nagyobb könyvesboltokban és webáruházakban, vagy közvetlenül a kiadótól:
1087 Budapest, Kerepesi út 29/b,
Győr Edina: 06-30-378-1048, gyor@armedia.hu,
Románi Cynthia: 06-30-633-0619, cinti@armedia.hu,
Fax: 06-1-459-5382

ÜNNEPI KÉSZÜLŐDÉS

Konyhai ötletek az MH katonai kulináris csapat tagjaitól

Kovács Péter és Kovács Attila fő-törzsőrmesterek Székesfehérváron, az MH 43. Nagysándor József Híradó és Vezetéstámogató Ezred logisztikai zászlóaljában teljesítenek szolgálatot. Az altisztek 2008-tól tagjai a Magyar Honvédség szakcsoportjának, ami 1993 óta több nemzetközi versenyen vett részt. A 2008-as erfurti olimpia óta 4 ezüst és 2 bronzérmét szerzett a csapat. Az év végi készülődés nemcsak munkahelyükön, de otthonukban is leköti őket. Mindezek ellenére örömmel osztják meg fontosabb tapasztalataikat az altisztekkel, és segítenek a Honvéd Altiszti Folyóirat olvasóinak az ünnepi menü elkészítésében.

Kovács Péter fő-törzsőrmester

pirított dióval vagy pirított mandulával.

Főételnek három lehetőséget ajánlunk: a tradicionális halételt, a *rácponyot*, a kicsit gyümölcsösebb ízvilágot kedvelőknek *aszalt szilvával töltött csirkemellet* zelleres burgonyapürével, párolt rizszel, tejszínes szilvamártással, harmadikként pedig a karácsonyi menü kedvelt ételét, a *kolozsvári töltött káposztát*. Sokan még ma is nagy kondérral főznek káposztát, igazat adva annak a régi mondásnak, hogy „annál jobb a töltött káposzta, minél többször melegítik”. Jó tudni, hogy a töltött káposzta kiválóan alkalmas a fagyasztásra! Desszertnek pedig a diós-mákos bejglin vagy a somlói galuskán kívül készíthetünk még kókusz- vagy raffaello-golyót, ami 5 perc alatt készen van és garantáltan 3 perc alatt széthordják a gyerekek. Ha sok vagy sokféle volt az ital, akkor hasznos lehet a savanykás étel, ital, korhelyleves fogyasztása a macskajajos másnapon. Az ajánlott ételek elfogyasztásához szeretettel kívánunk jó étvágyat.

Dr. Murinkó Attila mk. alezredes

Kovács Attila fő-törzsőrmester

– Ha nem szeretnénk az utolsó napokat kapkodással, idegeskedéssel tölteni, akkor már most érdemes átgondolni, hogy mi kerüljön az ünnepi asztalra. Azoknak, akik az ünnepen szeretnék a megszokottól egy kicsit eltérő menüt szervírozni, ajánljuk az *aszaltszilva-levest*, aminek a receptje a következő:

Az aszalt szilvát kis darabokra vágjuk. A szegfűszeget, a fahéjat teatojásba helyezzük. Felteszünk forni vizet, cukrot, egy csipet só adunk hozzá, és belelógatjuk a teatojást; kisebb mennyiségű bort készítenek elő. A bort és a szilvákat forró fűszeres vízbe tesszük, és kíméletesen főzzük 10 percen át. Keményítőt elkeverünk pici vízzel, és besűrítjük vele a levest. Forraljuk még 5-6 percig, majd kivesszük a teatojást, tejszínt keverünk hozzá és tálaljuk. Ízlés szerint kínálhatjuk

Az aszalt szilvával töltött csirkemell az ünnepi menü kedvelt fogása

KEDVES ANYA ÉS APA!

Jól vagyok, remélem, ti is. Mondjátok el Imre bátyámnak, meg Laci öcsémnek, hogy a katonaság százszor jobb, mint az öreg Takács Pistának dolgozni. Mondjátok meg nekik, hogy csatlakozzanak, amilyen gyorsan csak tudnak, mielőtt minden hely betelik. Kicsit ideges voltam eleinte, mert ágyban kellett maradni egészen reggel 6-ig, de már túl vagyok rajta és tetszik, hogy tovább alhatok, mint szoktam.

Mondjátok meg azt is Laciéknak, hogy amit reggeli előtt tenni kell, az nem több, mint rendbe rakni az ágyat, meg kifényesíteni pár dolgot. Nem kell például enni adni tehéneknek, takarmányt behordani, darát keverni, fát hasogatni, tüzet rakni. Tulajdonképpen szinte semmit se kell csinálni. Mondjuk borotválkozni azt azért kell, de az se túl rossz, mert van meleg víz. A reggeli általában gyümölcsle, tea, szalámi, tojás, lekvár stb., de elég gyenge a normális kaját tekintve, mint pl. krumpli, sonka,

sült oldalas vagy akár füstölt kolbász. De mondjátok meg Imrének és Lacinak, hogy le lehet ülni két városi fiú közé, mivel azok csak teán és vajon kenyéren élnek. Az ő kajájukkal, meg a sajátunkkal aztán már ki lehet bírni délig, mert akkor újra enni adnak.

Nem csoda, hogy ezek a városi fiúk nem sokat bírnak gyalogolni. Naponta kimegyünk „erőltetett menetbe”, ami az őrmesterünk szerint hosszú gyaloglás, hogy megkeményítsen bennünket. Ha úgy gondolja, ám legyen, nem az én dolgom, hogy mást mondjak, de ezek az „erőltetett menetek” kb. olyan hosszúak, mint a postaládánk a tanyától. Aztán persze a városi fiúknak feltöri a bakancs a lábát, és mind teherautón megyünk vissza a laktanyába. A vidék szép errefelé. Az őrmester egyébként olyan, mint a tanár az iskolában, állandóan kötözködik. A százados pedig olyan, mint az iskolaigazgató. Az őrnagyok és ezredesek csak mászkálnak erre-arra és ráncolják a homlokukat.

Egyáltalán nem zavarnak senkit. A következőtől biztosan halálra röhögi magát Imre és Laci: elkezdtem kapni a dicséreteket a lövészetben, fogalmam sincs, hogy miért. A célpont közepe majdnem akkora, mint egy ürge feje, és nem mozog. Ráadásul vissza sem lő, mint nálunk a Szathmári fiúk. Csak kényelmesen fekvődni kell, és eltalálni a fekete kört. Aztán itt van ez közelharc-gyakorlatnak nevezett dolog. Birkózni kell a városi fiúkkal. Nagyon vigyáznom kell velük, mert igen könnyen törnek. Ez egyáltalán nem olyan, mint amikor otthon az öreg bikával birkózunk. Úgy néz ki, hogy én vagyok a legjobb, kivéve Bartha Jancsit, aki Paksról jött. Őt csak egyszer vertem meg. Ugyanakkor vonult be, mint én, de én csak 64 kiló és 167 cm magas vagyok, ő meg 116 kiló és 193 cm.

Bárhogy is, mondjátok el Imrének és Lacinak, hogy siessenek és jöjjenek, mielőtt más fickók megneszelik ezt a jó helyet!

Szerető lányotok, Annamari

Berek Zsolt törzsszászlós

RETRO HUMOR

Kitűnő tánciskola

– Hallja, három hónapja még olyan volt mint egy fatuskó, ma meg már ugyancsak ért a táncoláshoz.

– Meghiszem azt, nem hiába ültem három hónapig az ezred legvadabb lován.

Ahol nincs lehetetlenség

Őrmester: „Két hónappal ezelőtt nősülési szabadságot kapott, most meg már megint szabadságra akar menni, mert a felesége lebabázott. Hisz ez képtelenség!”

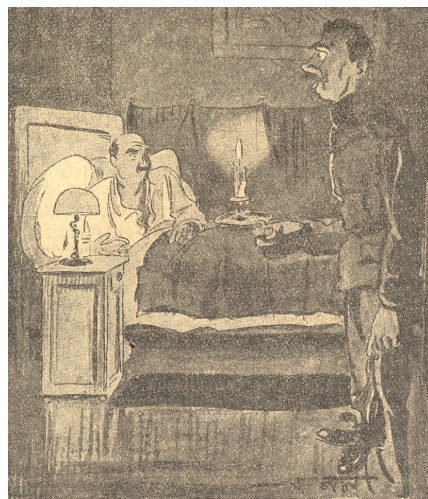
Katona: „Őrmester úrnak alázatosan jelentem: Katona előtt nincs lehetetlen!”

Kaszárnyában

Őrmester (a regrutához): „Ép most olvasom, hogy a víziló értéke harmincezer korona. Tegnap tévedtem, ön nem víziló, ezt visszavonom, hanem csak számár!”

Az Altiszti Ujság 1917-es számaiból válogatta: dr. Murinkó Attila mk. alezredes

Az új legény

Tiszt: „Kötelességed lesz, hogy engem naponként reggel 6 órakor felkelts!”

Tiszti szolga: „Parancsára százados úr. Százados úrnak csak csengenetnie kell.”

TÖRTÉNELMI VISSZAPILLANTÁS

B. ú. é. k. 1918

Egy vidám magyar honvéd és még mindig boldog társának újévi jókívánsága a frontról.

Boldog új évet

A császári és királyi haditengerészet matrózai szintén jókívánságaikat fejezik ki. A kép jobb alsó részén látható matróz az 1915-ben hadrendbe állított Szent István csatahajó állományába tartozott.

Egy alkalmi frontzenekar

Társait szórakoztató három zenész a harc egyik csendes pillanatában. (Bíró Béla felvétele az Érdekes Újság számára, 1918.)

Sígyakorlatok a Krnen

Magyar katonák kedvelt téli kiképzési foglalkozás, síelés közben. (Grausz Sándor felvétele az Érdekes Újság számára, 1918.)

A HM Hadtörténeti Intézet és Múzeum gyűjteményéből összeállította: Dr. Murinkó Attila mk. alezredes